

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze**

Zielona Góra, dnia 7 stycznia 2010 r.

**Pani
Małgorzata Matysek
Powiatowy Lekarz Weterynarii
w Międzyrzeczu**

LZG-410-13-02/2009, P/09/110

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Tekst jednolity

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze skontrolowała Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Międzyrzeczu w zakresie realizacji programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2006 r. do 30 września 2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 30 listopada 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działalność Inspektoratu w kontrolowanym zakresie, ze względu na ujawnienie nieprawidłowości, polegającej na nieobjęciu badaniem 68 stad świń istniejących w okresie realizacji programu na obszarze powiatu międzyrzeckiego (w latach 2006-2008). Ponadto m.in. stwierdzono przypadki wydawania decyzji o statusie stad wolnych od wirusa choroby Aujeszkyego z ponad dwunastomiesięcznym opóźnieniem.

1. Przystępując do realizacji programu w końcu listopada 2006 r. Inspektorat nie posiadał kompletnej wiedzy o faktycznej liczbie stad świń w powiecie międzyrzeckim, ponieważ nie wszystkie stada były zarejestrowane w Systemie Rejestracji i Identyfikacji Zwierząt (SIRZ) administrowanym przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Zielonej Górze oraz w ewidencji podmiotów nadzorowanych prowadzonej w Inspektoracie.

Rejestr podmiotów nadzorowanych prowadzony był od stycznia do września 2009 r. niezgodnie ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia

---

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

11 lipca 2007 r. w sprawie podmiotów prowadzących działalność gospodarczą². W czasie kontroli NIK rejestr ten został sporządzony w formie elektronicznej, umożliwiającej sporządzanie wydruków i tym samym dostosowany do obowiązującego wzoru. Prawdłowo prowadzono rejestr wydanych decyzji administracyjnych związanych z realizacją programu.

2. Program zwalczania choroby Aujeszkiego u świń realizowany był, według dokumentów Inspektoratu, w okresie od 30 listopada 2006 r. do 6 maja 2008 r. Pierwszym próbobraniem objęto 366 stad świń, natomiast trzecie próbobranie przeprowadzono w 323 stadach. W 43 stadach nie przeprowadzono pełnego cyklu badań ze względu na stwierdzenie braku świń po pierwszym lub po drugim próbobraniu. Pismem z dnia 26.05.2008 r. poinformowała Pani Lubuskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii o zakończeniu programu.

Kontrola NIK wykazała jednak, że wbrew wymogom programu nie wszystkie stada świń były badane w trakcie jego realizacji. I tak:

- w latach 2006-2008 istniały 52 stada świń, które nie zostały wskazane do badań urzędowym lekarzom weterynarii, a więc nie były badane;
- w toku kontroli NIK Inspektorat ujawnił kolejne 16 stad świń nieobjętych programem, spośród których w 13 stadach przeprowadzono pierwsze próbobranie, a w stosunku do jednego stada pierwsze próbobranie zaplanowano na połowę grudnia 2009 r. ze względu na obecność prosiąt w wieku 12 tygodni. Stwierdzono również nielegalną działalność punktu kopulacyjnego knurów. We wszystkich przypadkach badanych stad uzyskano ujemne wyniki badań.

3. W wyniku realizacji programu warunki uzyskania statusu urzędowo wolnych od wirusa choroby Aujeszkiego spełniły 323 stada, jednak wydano tylko 312 decyzji stwierdzających ten status. Decyzje o nadaniu pozostałym stadom statusu urzędowo wolnych od wirusa choroby Aujeszkiego wydane zostały dopiero po weryfikacji programu przeprowadzonej na polecenie Lubuskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii na przełomie listopada i grudnia 2008 r., tj. po upływie 12 miesięcy od zakończenia badań.

Wbrew postanowieniom programu, nie określała Pani w drodze decyzji administracyjnych statusu stad świń po pierwszym i drugim próbobraniu, oraz uwzględniała wyniki badań mimo upływu ponad 6 miesięcy między pierwszym a drugim próbobraniem (109 stad), a także między drugim a trzecim próbobraniem (93 stada). Z wyjaśnień Pani wynikało, że przyczyną tych nieprawidłowości było niedotrzymanie określonych terminów badań przez wyznaczonych lekarzy weterynarii, niewystarczający nadzór odpowiedzialnego pracownika nad

---

² Dz.U. Nr 134, poz. 946

realizacją programu, znaczna fluktuacja kadr oraz duże obciążenie pracowników obowiązkami służbowymi.

4. Dokonana w toku kontroli analiza przemieszczeń z 5 stad świń w obrocie krajowym wykazała, że Inspektorat posiadał udokumentowane świadectwami zdrowia zwierząt przemieszczenie 144 partii liczących 58 194 szt. świń. Natomiast według danych SIRZ, dokonano przemieszczeń 325 stad - 122 236 szt. świń. Według Pani wyjaśnień, głównymi przyczynami tych rozbieżności było to, że posiadacze świń nie zgłaszali wszystkich przypadków ich przemieszczania, a do końca 2008 r. przemieszczania mogły być zgłaszane podwójnie przez sprzedających i kupujących. Wskazywała Pani także na możliwość nierzetelnego zgłaszania przemieszczeń do ARiMR.

Przeprowadzona przez Inspektorat kontrola w jednym gospodarstwie, w styczniu 2009 roku, stwierdziła przemieszczenie 10 partii liczących łącznie 6 933 świń poza powiat. Urzędowy lekarz weterynarii wystawił świadectwo zdrowia przemieszczanych świń, jednak o planowanej migracji tych świń nie poinformował Powiatowego Lekarza Weterynarii. W ten sposób, spośród 10 partii świń, jedną partię (620 szt.), bez Pani wiedzy skierowano do innego powiatu w woj. lubuskim, a 9 partii (6 313 szt.) poza obszar woj. lubuskiego, w tym siedem partii do 4 powiatów woj. wielkopolskiego oraz 2 partie do 1 powiatu woj. zachodniopomorskiego, a więc na obszary nie objęte programem. W związku ze stwierdzeniem tej nieprawidłowości, jeszcze w styczniu 2009 r. zobowiązała Pani pisemnie urzędowych lekarzy weterynarii, do przestrzegania zasad postępowania przy wystawianiu świadectw zdrowia zwierząt.

5. Do bezpośredniej realizacji zadań przewidzianych w programie, zgodnie z art. 16 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej³ wyznaczyła Pani w drodze decyzji administracyjnej sześciu lekarzy weterynarii niebędących pracownikami Inspekcji Weterynaryjnej. Z lekarzami tymi zawarto umowy, które określały w szczególności sposób, zakres i miejsce wykonywania zleconych czynności, wysokość wynagrodzenia za ich wykonanie oraz termin płatności. Wypłacone wynagrodzenia urzędowych lekarzy weterynarii w kwocie 100 764 zł stanowiły 80,8 % łącznych wydatków poniesionych na realizację programu.

W związku z realizacją programu odnotowano 4 przypadki padnięć zwierząt, za które wypłacone zostało odszkodowanie w wysokości 809 zł. Szacowania odszkodowań dokonywano zgodnie z przepisami art. 49 ust. 1 i 3 ww. ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

---

³ Dz.U. z 2007 r. Nr 121, poz. 842 ze zm.

6. Niezadowolający był nadzór sprawowany nad urzędowymi lekarzami weterynarii w zakresie dokumentowania realizacji programu, co potwierdziła przeprowadzona w toku kontroli NIK analiza zapisów w arkuszach wyników badań w 132 stadach. Stwierdzono m.in. brak podziału pobranych prób według obiektów (46 przypadków), podawanie liczby świń ogółem, a nie według struktury stada (50 przypadków) oraz brak zapisu tury próbobrania (29 przypadków). Najwięcej nieprawidłowości występowało podczas I i II tury badań przeprowadzanych w 2006 r. i 2007 r.

7. NIK pozytywnie ocenia monitoring stały stad świń. Według planu otrzymanego z Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii w Zielonej Górze, w latach 2008-2009 monitoringiem należało objąć po 22 stada świń, w tym istniejące 2 stada zarodowe, 20 stad o pełnym cyklu produkcji oraz wszystkie knury. Badania planowanych stad wykonano w pełnym zakresie.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Zwiększenie nadzoru nad przemieszczaniem świń pomiędzy stadami.
2. Terminowe wydawanie decyzji o nadaniu statusu stada.
3. Zapewnienie rzetelnego dokumentowania badań przez urzędowych lekarzy weterynarii.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK w sprawie rozpatrzenia zastrzeżeń.

Otrzymują:

1. adresat
2. aa